

GROEN
AAN DE BUURT

aan de slag in je omgeving

Samenwerkingsovereenkomst

Voor het project
'Buurtaanpak Groen aan de Buurt - versteende wijk'
in de Gemeente Woudenberg

Gemeente
Woudenberg

Ondergetekenden:

- de publiekrechtelijke rechtspersoon Gemeente Woudenberg, gevestigd te Woudenberg, Parklaan 1, bij deze overeenkomst rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw M. Jansen -van Harten in de hoedanigheid van burgemeester, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van Burgemeester en wethouders van gemeente Woudenberg, hierna te noemen: 'de Gemeente';

en

- IVN Utrecht en Natuur, Milieu Utrecht en Landschap Erfgoed Utrecht, hierna gezamenlijk te noemen: "Groen aan de Buurt" bij deze overeenkomst vertegenwoordigd door: Landschap Erfgoed Utrecht (LEU), handelend als penvoerder van Groen aan de Buurt, die bij deze overeenkomst vertegenwoordigd wordt door: Ivo Brautigam, directeur Landschap Erfgoed Utrecht;

hierna tezamen te noemen: "Partijen";

overwegende dat:

- Groen aan de Buurt en de Gemeente op 1 februari 2024 een samenwerkingsverband zijn aangegaan genaamd Groen aan de Buurt-netwerk, met als missie:

Leefbare buurten door een groenere leefomgeving. Buren die weer met elkaar in contact komen en met hun omgeving. Landschap Erfgoed Utrecht (LEU), IVN Utrecht en Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU) zien dat steeds meer mensen interesse hebben voor natuur in hun eigen buurt. Voor mooier groen, meer biodiversiteit, een beter klimaat, of gewoon voor de gezelligheid. De buurtaanpak Groen aan de Buurt is een participatieproces van een jaar waarbij Groen aan de Buurt en de gemeente bewoners uitnodigen, faciliteren en begeleiden bij het omzetten van ideeën naar concrete uitvoering in de buurt. Het doel: een impuls van de groene leefomgeving én meer actieve samenwerking tussen bewoners onderling en tussen bewoners en de gemeente.

- het team van Groen aan de Buurt een aangepaste buurtaanpak heeft ontwikkeld voor versteende wijken (E- of F-status) en opnieuw een jaar met de Gemeente een samenwerkingsverband wil aangaan voor de realisatie van een pilotproject 'Buurtaanpak Groen aan de Buurt versteende wijk', met als doel:

Bewonersinitiatieven in versteende wijken te stimuleren en te realiseren die bijdragen aan meer natuurkwaliteit, klimaatadaptatie en verbeterde sociale cohesie in versteende wijken.

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Landschap+
Erfgoed Utrecht

ivn natuur
educatie

natuur en milieu utrecht
federatie

PROVINCIE UTRECHT

- Groen aan de Buurt capaciteit beschikbaar wil stellen voor de uitvoering van voornoemd pilotproject in gemeente Woudenberg, waarvoor Groen aan de Buurt door de provincie Utrecht wordt gefinancierd als onderdeel van het provinciale Groen aan de Buurtprogramma 2022-2025;
- de Gemeente voor de realisatie van bewonersinitiatieven in versteende wijken een uitvoeringsbudget van €10.000,- beschikbaar wil stellen;
- het uitgangspunt voor de Gemeente is dat door het pilotproject extra openbaar groen wordt gerealiseerd en bewoners het beheer daarvan gaan verzorgen, ondersteunt door de Gemeente en Groen aan de Buurt;
- Groen aan de Buurt en de Gemeente overleg hebben gevoerd over de werkwijze, de rollen en de financiële aspecten van de samenwerking en de gemaakte afspraken in kader van project 'Buurtaanpak Groen aan de Buurt versteende wijk' in een samenwerkingsovereenkomst wensen vast te leggen.

komen overeen als volgt:

1. Doel van deze overeenkomst en missie van Groen aan de Buurt voor versteende wijken

De missie van dit pilotproject van Groen aan de Buurt is het realiseren van meer natuurkwaliteit en klimaatadaptatie in versteende wijken én een lokaal netwerk van betrokken bewoners.

Het doel van deze overeenkomst is het vastleggen van de door Partijen gemaakte afspraken omtrent onder meer het participatieproces, de inzet van capaciteit en de financiering van pilotproject 'Buurtaanpak Groen aan de Buurt versteende wijk'.

2. Aanpak Groen aan de Buurt voor versteende wijken en uitgangspunten

De Groen aan de Buurt-aanpak is een participatieproces met bewoners, waarbij het team van Groen aan de Buurt bewoners en de Gemeente ondersteuning en begeleiding biedt bij het omzetten van ideeën naar concrete uitvoering in de omgeving.

De Groen aan de Buurt-aanpak is gebaseerd op 'Levend Landschap', de succesvolle aanpak voor ondersteuning van bewonersinitiatieven van Stichting Landschapsbeheer Gelderland. Het project is in 2010 geïntroduceerd op de Veluwe en is sindsdien uitgerold in vele gemeenten in de provincie Gelderland en provincie Utrecht.

De aanpak bestaat uit 7 stappen die nader worden beschreven in bijlage 1 bij deze overeenkomst.

Sleutelementen aanpak

- Eigenaarschap bewoners staat centraal. We gaan alleen aan de slag met ideeën waar bewoners zich daadwerkelijk voor willen inzetten.
- De gemeente is vanaf het begin betrokken in een faciliterende rol richting bewoners en initiatieven. Daardoor ook heel zichtbaar voor bewoners.
- Een combinatie van vaste processtappen met ruimte voor flexibele invulling op basis van lokale wensen.
- Verbinding van nieuwe initiatieven met bestaande organisaties, activiteiten en structuren in de wijk en provincie.
- Direct aan de slag, doordat er bij de start reeds uitvoeringsbudget is.

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Landschap+
Erfgoed Utrecht

ivn natuur
educatie

natuur en milieu
federatie **utrecht**

PROVINCIE **UTRECHT**

Wat levert het op?

- Enthousiasme en energie
- Initiatieven en activiteiten gericht op ontwikkeling, onderhoud en beheer van natuur en landschapselementen, zoals aanleg en herstel van poelen, heggen, boomgaarden, bloemstroken, etc.
- Initiatieven en activiteiten gericht op beleving en educatie, zoals wandelroutes, schoolprojecten, workshops, speelnatuur, ontdekplekken.
- Een duurzaam netwerk van betrokken en actieve bewoners en lokale organisaties dat in samenspel met gemeente is ontstaan.

Passende aanpak bij pilotproject versteende wijken

Het team van Groen aan de Buurt heeft aanvullend daarop een aangepaste buurtaanpak ontwikkeld voor versteende wijken.

Partijen komen overeen dat met ingang van 1 februari 2024 het stappenplan van de 'Buurtaanpak Groen aan de Buurt versteende wijk' dat als bijlage 1 is aangehecht (hierna te noemen: 'het stappenplan'), zal worden doorlopen om te komen tot realisatie van vergroeningsinitiatieven van bewoners van versteende wijken. Het pilotproject heeft een looptijd van maximaal één jaar en eindigt op 1 feb 2025, zodat het tempo en de energie in het proces hoog blijven.

Het team van Groen aan de Buurt organiseert hierbij de processtappen, verzorgt de procesbegeleiding en heeft normaliter uitvoeringsbudget voor het realiseren van initiatieven van Groen aan de Buurt. Bij het pilotproject voor aanpak van versteende wijken is het laatstgenoemde anders. De Gemeente zal namelijk voor bewonersinitiatieven in het kader van dit pilotproject een uitvoeringsbudget van €10.000 beschikbaar stellen.

Uitgangspunten pilotproject versteende wijken

Voorts komen Partijen overeen dat bij het pilotproject 'Buurtaanpak Groen aan de Buurt versteende wijk' gezamenlijk de navolgende uitgangspunten worden nagestreefd:

- het komende jaar worden in gemeente Woudenberg minimaal 4 vergroeningsinitiatieven met bewoners gerealiseerd, waardoor deelnemende bewoners uit versteende wijken een positieve gezamenlijke ervaring hebben opgedaan met hun burens en de Gemeente; de bewoners zullen desgevraagd aangeven dat ze het nieuwe groen in hun wijk waarderen;
- duidelijke afspraken vastgelegd worden in beheerovereenkomsten vastgelegd over het beheren en onderhouden van het nieuw aangelegde openbare groen, waarbij zowel bewoners als de Gemeente een rol hebben in het beheer waarin zij zich kunnen vinden;
- de bewoners hebben -ingeval van beheertaken- toegang tot daarvoor benodigde kennis en worden materialen (en eventueel benodigd materieel) beschikbaar gesteld om het nieuw aangelegde groen (deels) te onderhouden (eventueel in samenwerking met de buitendienst van de Gemeente);
- het is voor deelnemende bewoners duidelijk hoe zij in de toekomst hun buurt verder zouden kunnen vergroenen in samenwerking met de gemeente en/of lokale groepen;
- over de gerealiseerde vergroeningsinitiatieven wordt door Groen aan de Buurt verantwoording afgelegd aan de provincie Utrecht, waaraan de Gemeente desgevraagd medewerking zal verlenen.

3. Activiteiten kernteam in kader van pilotproject versteende wijken:

Partijen komen overeen dat Groen aan de Buurt en de Gemeente een gezamenlijk overlegorgaan (hierna te noemen: 'het kernteam') inrichten dat zo vaak als nodig is (minimaal één keer per maand) samen komt voor voorbereiding, overleg en afstemming over het pilotproject.

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Het kernteam zal gedurende de looptijd van het pilotproject de navolgende activiteiten oppakken:

- Selecteren van een buurt met een E of F-status op de provinciale kaart 'Groene stad – Groen in de buurt', waarbij gezien of er voldoende ruimte beschikbaar is voor vergroeningsinitiatieven.
- Plannen en voorbereiden activiteiten van het stappenplan van de 'Buurtaanpak Groen aan de Buurt' verstaande wijk;
- Afstemmen interne en externe communicatie over de buurtaanpak (of de voortgang), zodat onder meer doelgroepen effectief bereikt kunnen worden en ontstaan van schade voorkomen kan worden,
- Overleg over lopende zaken (het stappenplan en risicobeheersing), waar nodig nemen van beslissingen en/of bij sturen.
- Delen kennis en ervaring die worden opgedaan met andere gemeenten, onder andere via het handboek Groen aan de Buurt en/of de zogeheten themabijeenkomsten van het kennisnetwerk Groen aan de Buurt, zodat de werkwijze continu verbeterd kan worden.

4. Taken van het Groen aan de Buurt, in ieder geval het volgende:

- Procesbegeleiding bij het stappenplan en benodigde voorbereidingen om te komen tot succesvolle bewonersinitiatieven (inzet 220 uur) en vertegenwoordiging in het kernteam van het pilotproject.
- Inzet van haar netwerk ten behoeve van informeren en betrekken groene lokale groepen en groene vrijwilligers.
- Ondersteuning van de bewonersinitiatieven met kennis en netwerk rondom beheer, landschap, ecologie, organisatie, financiering, communicatie en betrekken buurt.
- Interne communicatie over het project met alle betrokkenen, zoals bewoners en lokale groepen, waaronder:
 - uitvoeringsagenda (het geheel van uit te voeren bewonersinitiatieven);
 - updates over de voortgang;
 - eindresultaten.
- Externe communicatie over het project ten behoeve van PR, werving en kennisdeling via Groen aan de Buurt-kanalen zoals website, sociale media en nieuwsbrieven.

5. Taken van de Gemeente, in ieder geval het volgende:

- Stelt een medewerker beschikbaar als vaste contactpersoon voor (de voorbereiding van) de buurtaanpak. Deze medewerker is bij de bijeenkomsten met buurtbewoners en bij de kernteam overleggen en kan initiatiefnemers (mee) helpen om de weg binnen de Gemeente te vinden (inzet 65 uur).
- Stelt- voor incidenteel overleg met het kernteam- een medewerker uit het sociaal team en groen domein beschikbaar die bekend zijn met de geselecteerde buurt.
- Stelt waar nodig andere medewerkers incidenteel beschikbaar voor de realisatie van de bewonersinitiatieven zoals bijvoorbeeld communicatie, vergunningverlening en groenbeheer. Eventuele kosten voor deze werkzaamheden zijn voor rekening van de Gemeente.
- Stelt zo nodig kaartmateriaal en relevante gebiedsinformatie beschikbaar.
- Stelt €10.000,- beschikbaar voor de realisatie van de bewonersinitiatieven. De Gemeente bewaakt dit budget en stemt af in het kernteam over verwachte kosten. Na afloop worden de gemaakte kosten desgevraagd verantwoord aan Groen aan de Buurt.
- Toetst de bewonersinitiatieven ten aanzien van de kosten, het bestemmingsplan en ander relevant beleid.
- Voor projecten in openbare ruimte maakt de Gemeente (beheer)afspraken met bewoners. Deze worden vastgelegd, bij voorkeur in de vorm van een (zelf)beheerovereenkomst.
- Externe communicatie over het project ten behoeve van PR, werving en kennisdeling via de gemeentekanalen zoals website, pagina in huis-aan-huisbladen, social media en (wijk)niewsbrieven.

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Landschap+
Erfgoed Utrecht

ivn natuur
educatie

natuur en milieu
federatie utrecht

PROVINCIE :: UTRECHT

6. Inschatting risico's en afspraken risicobeheersing.

Partijen hebben onderstaande risico's geïnterpreteerd en hierbij risico beheersende activiteiten afgesproken.

Voor het behalen van deze doelen zien partijen de volgende risico's	Om dit risico's zoveel mogelijk te beheersen spreken partijen het volgende af:
(te) weinig animo buurtbewoners om uiteindelijk vier plekken met inzet van minimaal drie personen per initiatief te realiseren	Vorbereiding: • Met medewerker van gemeente uit sociaal team (de de buurt bij voorkeur kent) afstemmen van de opzet en communicatie op de gekozen buurt. • Partijen zoeken samenwerking met bewoners die als 'ambassadeurs' voor het project willen optreden. Tijdens uitvoer: • In overleg bepalen de Partijen hoe vanuit de situatie verder te handelen. Eventueel met minder ideeën en locaties aan de slag.
onvoldoende geschikte locaties voor vergroening	Vorbereiding: • Partijen doen een grove inventarisatie van mogelijkheden in de beoogde buurt. • Gemeente doet een quickscan van ingediende ideeën op belemmeringen voor realisatie (beleid, andere projecten, ...) en koppelt deze terug aan bewoners. Tijdens uitvoer: • In overleg bepalen de Partijen hoe vanuit de situatie verder te handelen.
onvoldoende ideeën vanuit bewoners	Vorbereiding: • LEU draagt een aantal concrete suggesties aan van initiatieven die passen in de buurt. Tijdens uitvoer: • In overleg bepalen hoe verder vanuit de situatie. Eventueel met minder ideeën en locaties aan de slag.
te veel ondersteuning nodig / te weinig inzet vanuit bewoners in de projecten	Vorbereiding: • Partijen bepalen vooraf welke minimale inzet van bewoners vereist is en communiceren deze verwachtingen ook duidelijk richting bewoners. • Partijen schatten samen in wat de ondersteuningsbehoefte is voor bewoners in de gekozen buurt. Als de inschatting is dat er veel hulp nodig is, dan wordt het aantal te ondersteunen initiatieven naar beneden bijgesteld. Zo wordt de kans groter dat met de beschikbare ondersteuningstijd resultaat wordt behaald. Tijdens uitvoer: • In overleg bepalen hoe verder vanuit de situatie te handelen.
duurzaam beheer van de gerealiseerde initiatieven	Vorbereiding: • De LEU stelt voorbeeld-overeenkomsten van andere gemeenten beschikbaar. • De Gemeente neemt in de beheerovereenkomst met bewoners ook afspraken op ten behoeve van duurzaam beheer. Tijdens uitvoer: • De Gemeente maakt met de bewoners (beheer)afspraken die aansluiten bij de mogelijkheden van de bewoners.

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

7. Omgaan met geschillen

In geval van een geschil zullen Partijen dit geschil eerst trachten bij te leggen door middel van overleg waarbij de uitgangspunten zoals weergegeven in deze samenwerkingsovereenkomst in acht worden genomen, voordat zij zich wenden tot de rechter. Geschillen zullen in eerste aanleg met uitsluiting worden voorgelegd aan de rechtbank Midden-Nederland.

8. Financiën

Met betrekking tot van de financiering van het project spreken partijen het volgende af:

- De procesbegeleiding door medewerkers van Landschap Erfgoed Utrecht, IVN Utrecht en Natuur en Milieu Utrecht in het kader van de buurtaanpak door Groen aan de Buurt (220 uur) wordt gefinancierd door de provincie Utrecht als onderdeel van het provinciale Groen aan de Buurtprogramma 2022-2025.
- Groen aan de Buurt is gehouden aan de provincie Utrecht verantwoording af te leggen over de gerealiseerde vergroeningsinitiatieven in versteende wijken, waaraan de Gemeente desgevraagd medewerking zal verlenen.
- Reservering van €10.000,- uitvoeringsbudget uit gemeentelijke middelen voor investering in de realisatie van bewonersinitiatieven. De Gemeente beheert dit budget en stemt zo nodig af met het kernteam over de verwachte kosten van bewonersinitiatieven. De Gemeente levert desgevraagd na afloop aan Groen aan de Buurt een verantwoording aan wat betreft de gemaakte kosten.
- Uitvoeringskosten voor bewonersinitiatieven tot vergroening van een geselecteerde wijk zoals bijvoorbeeld het afvoeren van verharding, het aanvoeren van groeimedium en (beplantings-)materialen worden uit voornoemd budget voldaan, mits het budget toereikend is en voorafgaan aan de uitvoering akkoord is verkregen van de Gemeente.

9. Bijlagen

Bij deze overeenkomst horen de navolgende bijlagen:

a. Bijlage: Stappenplan buurtaanpak Groen aan de Buurt versteende wijk

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt en ondertekend

Plaats: De Bilt

Datum: 19-06-24

Groen aan de Buurt,

Namens deze,

Ivo Brautigam
Directeur Landschap Erfgoed Utrecht

Plaats: Woudenberg

Datum: 27-6-2024

de Gemeente,

Magda Jansen -van Harten
Burgemeester van gemeente Woudenberg

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Bijlage 1: Stappenplan buurtaanpak Groen aan de Buurt versteende wijk

Processtappen

De Groen aan de Buurt aanpak Versteende Wijk bestaat uit 7 stappen:

1. **Samenwerkingsovereenkomst en voorbereiden.** De gemeente en Groen aan de Buurt ondertekenen een samenwerkingsovereenkomst en selecteren een versteende buurt. We stemmen de vervolgstappen af op de buurt en plannen deze in.
2. **Wijkscan.** We zoeken ambassadeurs (bewoners die in goed contact staan met hun buurtgenoten) en inventariseren met hen ter plaatse concrete plekken en mogelijkheden voor vergroening.
3. **Straat-safari.** Bij een bestaande sociale gelegenheid in de wijk informeren we bewoners over het buurtproject Groen aan de Buurt. Bewoners worden meegenomen in de mogelijkheden voor vergroening in de buurt en uitgenodigd om met eigen ideeën te komen.
4. **Ideeën kiezen en groepjes maken.** Alle geïnteresseerde bewoners worden uitgenodigd om deel te nemen aan een WhatsApp groep waarin gestemd kan worden op de gehele lijst met geopperde ideeën. Het uitgangspunt: stemmen op een idee betekent ook dat je bereid bent om naar vermogen mee te helpen aan het project (in aanloop, uitvoering of beheer).
5. **Inloopmiddag.** We vormen groepjes rond de meest aansprekende en haalbare ideeën. Minimaal 3 mensen per idee werken met Groen aan de Buurt medewerkers een plannetje uit. Hier schatten we in wat er nodig is voor realisatie en onderhoud en wat bewoners hierin willen en kunnen doen. We maken afspraken over wie wat doet. Groen aan de Buurt coördineert.
6. **Vergroen-dag.** Bewoners helpen bij het realiseren van de projecten. De betrokken bewoners (stap 5) nemen het voortouw voor hun project.
7. **Feestje en overdracht.** De betrokken buurtbewoners delen met de buurt hun. Dit is ook een moment om meer bewoners uit te nodigen om er in het vervolg aan mee te werken en van te genieten. de hele buurt uit voor een feestelijke bijeenkomst om stil te staan bij wat er in de wijk verbeterd is. Dit is ook een moment om met bewoners vooruit te kijken naar het onderhoud.

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Landschap+
Erfgoed Utrecht

ivn natuur
educatie

natuur en milieu
federatie utrecht

PROVINCIE UTRECHT

Activiteitenoverzicht

Stap	Activiteiten	Groen aan de Buurt	Gemeente
1.	Samenwerkingsovereenkomst		
	Afstemmen voorgestelde werkwijze, rollen en te verwachten resultaten	X	X
	Selecteren voorgenomen werkgebied en belangrijke lokale partners		X
	Quick scan relevant beleid en vaststellen kaders		X
	Identificeren ambassadeurs en contact leggen	X	X
2.	Wijkscan		
	Samen met ambassadeurs een verkennende ronde maken door het werkgebied	X	X
	Lijst van plekken en mogelijkheden maken	X	
	Buurtbewoners meevragen op straat-safari	X	
	Vorbereiden straat-safari	X	X
3.	Straat-safari		
	Samen met buurtbewoners een ronde maken door het werkgebied om ideeën te opperen en op te halen	X	X
	Lijst van ideeën omzetten in poll in een WhatsApp groep	X	
	Quick scan bestaand beleid en belemmeringen uitvoer		X
4.	Ideeën kiezen en groepjes maken		
	Buurtbewoners laten stemmen op hun favoriete idee	X	
	Uitslag gekozen ideeën bekend maken	X	
	Groepjes maken en uitnodigen voor inloopmiddag	X	
5.	Inloopmiddag		
	Vorbereiden projectplan per groepje	X	X
	Afstemmen stappen, planning en rol van bewoners/GadB	X	X
	Buurtbewoners uitnodigen voor vergroen-dag	X	
	Vorbereiden vergroen-dag, waar mogelijk samen met bewoners	X	X
6.	Vergroen-dag		
	Uitvoeren vergroen-dag samen met bewoners	X	X
	Publiciteit rondom vergroening door bewoners	X	X
	Vorbereiden advies en afspraken over onderhoud	X	X
	Contact bewoners over bijdrage feestje	X	
7.	Feestje en overdracht		
	Bewoners adviseren over en meenemen in onderhoud	X	X
	Toehoren verhalen van bewoners over initiatieven	X	X
	Gezamenlijk afronden buurtaanpak	X	X
	Afspraken maken over contact binnen het netwerk en met de gemeente		X
	Evaluatie en rapportage resultaten	X	

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Landschap+
Erfgoed Utrecht

ivn natuur
educatie

natuur en milieu
federatie utrecht

PROVINCIE :: UTRECHT

Groen aan de Buurt is een initiatief van IVN Utrecht, NMU en Landschap Erfgoed Utrecht. Provincie Utrecht is opdrachtgever en financier.

Landschap+
Erfgoed Utrecht

ivn natuur
educatie

natuur en milieu
federatie utrecht

PROVINCIE :: UTRECHT